

Asia: VN/6525/2019

Lausuntopyyntö kevyemmän tarkastuksen käyttöönottoa valmistelleen työryhmän mietinnöstä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖLLE

Viite: Lausuntopyyntö VN/6525/2019

Lausunto kevyemmän tilintarkastuksen käyttöönottoa koskevasta mietinnöstä (TEM 2020:38):

Pyydettyinä lausuntona mikroyrityksille tarkoitettua yleisluonteista tilintarkastusta koskevasta tilintarkastuslain muutoshankkeesta esitämme kunnioittavasti seuraavaa:

Aivan ensiksi todettakoon, että positiivista työryhmän mietinnössä on se, että toisin kuin aikaisemmassa hallituksen luonnosesityksessä yritysten tilintarkastusvelvollisuutta koskeviksi muutoksiksi (22.8.2018), nyt esitetty muutosehdotus koskisi myös osuuskuntia.

Esitetyn muutoksen tavoitteena on ollut

1. keventää pienten yritysten hallinnollista taakkaa
2. pienentää hallinnollisia kustannuksia
3. selkiyttää ja sujuvoittaa sääntelyä

Kuinka nämä tavoitteet toteutuvat, jos nyt esitetty yleisluonteinen tilintarkastus olisi mahdollinen mikroyrityksille? Uudistuksen tuoma kustannussäästö on kyseenalaistettu sekä mietinnössä että

useissa siitä annetuissa lausunnoissa. Mietinnön mukaan kustannussäästö tulee olemaan vähäinen eikä sillä tule olemaan merkittävä vaikutusta kokonaiskustannuksiin. Tosin mietinnöstä esitetystä varaumasta ei täysin käy ilmi, nousevatko tilintarkastuksen kustannukset joka tapauksessa vaiko vain, jos esitetty muutos kevennetystä tilintarkastuksesta toteutuu

Esitetty muutos ei todennäköisesti tule myöskään selkiyttämään sääntelyä tai keventämään yritysten hallinnollista taakkaa. Yleisluonteisen tarkastuksen sisällön vakiinnuttaminen tulee vaatimaan aikaa. Muutoksen on todettu myös vähentävän tilintarkastuksen luotettavuutta. Todennäköisesti tilintarkastajien esittämien erilaisten kyselyiden määrä tulee kasvamaan, mikä lisää yritysten työtä ja hallinnollista taakkaa. Kokonaisuudessaan vaikuttaa siis siltä, että muutokselle asetetut tavoitteet eivät miltään osin toteudu.

Mielestämme valmistelua yleisluonteisen tilintarkastuksen osalta nyt esitettyssä tai edes jossain määrin muutetussa muodossa ei ole tarkoituksenmukaista jatkaa. Mikroyritysten tilintarkastuksen osalta ongelmana vaikuttaa nykyisellään olevan epäselvyys kansainvälisten standardien sitovuusasteesta, niiden merkityksestä hyvän tilintarkastustavan lähteenä erityisesti pienille yrityksille sekä standardien suhteellisen soveltamisen sisältö. Standardit soveltuvat hyvin isojen yritysten tilintarkastukseen, mutta ovat turhan raskaat noudatettavaksi sellaisenaan pienten yritysten tilintarkastuksessa.

Tämän vuoksi olisikin tärkeää selvittää mikro- ja pienyritysten tilintarkastuksessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan sekä kansainvälisten tilintarkastusstandardien mukautettu soveltaminen ja sopeuttaminen mikro- ja pienyritysten tehtäviin tilintarkastuksiin.

Pidämme edelleen hyvänä vaihtoehtona myös aikaisemmin esitettyä tilintarkastusvelvollisuutta koskevien rajojen maltillista nostamista niin, että kirjanpitolain mukaisen mikroyritysmäärityksen mukaiset yritykset vapautetaan lakisääteisestä tilintarkastusvelvollisuudesta. Muutoksen tulee koskea aikaisemmasta tilintarkastuslain muutosesityksestä poiketen myös mikroyritysmäärityksen mukaisia osuuskuntia. Suomen tilintarkastusvelvollisuutta koskevat rajat ovat kansainvälisesti tarkasteltuna erittäin alhaiset. Tilintarkastusvelvollisuutta koskevia rajoja nostamalla on mahdollista saada todellisia kustannussäästöjä sekä keventää pienten yritysten hallinnollista taakkaa. Tämä myös ohjaa tilintarkastusta niihin tilanteisiin, joissa yhteisö itse näkee tilintarkastuksen tuovan lisäarvoa omistajille tai jokin sidosryhmä sitä edellyttää. Lisäksi sekä osakeyhtiöiden että osuuskunnan vähemmistöomistajia suojaa myös vähemmistön oikeus vaatia tilintarkastajaa (OYL 7:5 § sekä OskL 7:5 §).

Helsingissä 3.11.2020

Osuustoimintakeskus Pellervo

Anne Kontkanen

Sami Karhu

lakiasiaintohtaja

toimitusjohtaja

Kontkanen Anne
Osuustoimintakeskus Pellervo ry